

17 december 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Priesters van het
Heilige Hart van Jezus.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 20 juni 2014.

Op 7 augustus 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. R.P. Baetens, advocaat.

Op 4 december 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. T.W.H.M. Weller.

Namens de Congregatie zijn verschenen de heer [naam], plaatsvervangend overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus en de heer mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg, juridisch adviseur van de congregatie.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager komt uit een gezin van vier kinderen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog koos de vader van klager de kant van de NSB. Dit heeft er na de oorlog toe geleid dat het hele gezin werd geïnterneerd in een kamp in Amersfoort. De vader van klager is in dit kamp overleden. Op vijfjarige leeftijd werd klager, samen met zijn drie zussen, door de Raad van de Kinderbescherming bij moeder weggehaald. Zo kwam klager terecht in het internaat [naam] in [plaats]. Een jaar later ging klager naar [instelling] in [plaats] om daar het lager onderwijs te volgen. Aan het einde van deze periode, per [datum], ging klager naar [instelling] te [plaats].

Aangeklaagde was broeder in [instelling]. Hij was leraar schoenmaker en trad op als jager en had een dubbelloops jachtgeweer. Klager had honden. Toen een van de honden ziek was, moest klager zich bij aangeklaagde melden, zodat aangeklaagde het zieke dier uit zijn lijden kon verlossen. Nadat klager zich bij aangeklaagde had gemeld, kneep aangeklaagde hard in de geslachtsdelen van klager. Dit deed pijn. Klager had niet van aangeklaagde verwacht dat hij zoiets zou doen, te meer omdat hij tegen aangeklaagde opkeek. Het lukte klager om aangeklaagde ervan te overtuigen dat hij hiervan niet gediend was. Bij dit incident is het vervolgens gebleven.

Klager verbleef tot [datum] in [instelling].

2.2. Onder andere als gevolg van het misbruik door aangeklaagde kreeg klager concentratieproblemen en had het vaak moeilijk met zichzelf. Klager kon geen autoriteit verdragen, kroop vaak weg, had angst en vluchtte. Hierdoor werd klager telkens ontslagen wanneer hij baantjes had. In zijn puberteit voelde klager zich erg geremd. Dit werkt nu nog steeds door. Zijn seksuele leven is verstoord geraakt, omdat altijd gezegd werd dat dit vies was.

Omstreeks 1985 heeft klager zijn vrouw verteld van het misbruik door aangeklaagde.

2.3. Klager verzoekt de Klachtencommissie zijn klacht gegrond te verklaren. Hij wenst erkenning te krijgen voor hetgeen hem door aangeklaagde aan is gedaan. Voorts wenst klager dat de door hem geleden schade financieel vergoed wordt.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Hetgeen mr. Baetens in zijn schriftelijke reactie heeft geschreven over een eventuele persoonsverwisseling is niet meer aan de orde. Vast is komen te staan dat de klacht zich richt tegen aangeklaagde. Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

Over aangeklaagde zijn zowel meldingen als klachten binnengekomen wegens seksueel misbruik. Een aantal klachten is gegrond verklaard.

Indien hetgeen klager stelt plaats heeft gevonden, dan gaat het om een ongepaste onzedelijke betasting die als ontoelaatbaar beschouwd moeten worden.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn vele jaren verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenis die klager schetst heeft plaatsgevonden. Eenmaal heeft aangeklaagde in het geslachtsdeel van klager geknepen terwijl klager zijn kleding aan had.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de wijze waarop klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door drie reeds gegrond verklaarde klachten tegen aangeklaagde bij de Klachtencommissie bekend onder de nummer 2010T063H, 2012T243 en 2011T272. In deze zaken heeft de Klachtencommissie aannemelijk geacht dat aangeklaagde de betreffende klagers die allen verbleven in [instelling], seksueel heeft misbruikt.

Een en ander in onderling verband gezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en gelet op de afhankelijkheidsrelatie waarin klager jegens aangeklaagde stond hoogst kwalijk is geweest. Klager verbleef ten tijde van het misbruik net pas in [instelling] en was toevertrouwd aan de zorgen van - onder andere - aangeklaagde. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen en tegen wie klager opkeek. Van deze situatie heeft aangeklaagde misbruik gemaakt.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van Congregatie van de Priesters van het Heilige Hart van Jezus de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 17 december 2014 door mr. mr. T.F.A.M. Hoogenboom , voorzitter, en drs. J.L.H.H. Kunnen en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.